

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji. in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 k
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan po re

Tečaj XLIII.

V Ljubljani. 31. prosinca 1890.

List 5.

Kratek obseg papeževe okrožnice o dolžnostih katoličanov.

(Dalje.)

Svojo zémeljsko domovino tedaj smemo in moramo ljubiti, bolj kot to pa moramo ljubiti nebeško domovino. Človeškim postavam moramo biti pokorni: nikoli pa ne smemo Božjim pravicam v škodo. To je kristjanov sveta dolžnost, to je tudi njih prva in naj imenitniši dolžnost. Sej naš Bog in Zveličar je tudi sam o sebi rekel: „v to sem rojen in v to sem na svet prišel, da resnici dajem spričevanje“. (Jan. 18, 37.) „Prišel sem ogenj prineset na svet, in kaj hočem družega, kakor da naj se vname.“ (Luk. 12, 49.) Spoznanje te resnice je naj imenitniši lepota človeškega duha, in radostno sprejetje te zapovedi je naj vikši dobrota človeške volje. In prav v tem ima kristjan svoje pravo življenje in resnično prostost. To resnico in to preimenitno dobro je pa Jezus Kristus za vse čase dal Cerkvi v varstvo; z materno priserčno ljubeznijo je Cerkev spolnovala to nalogo in jo bode vedno spolnovala.

Nato sv. Oče pojasnujejo, kako sedanji svet greši zoper to veliko resnico in zapoved, namreč: Kljub temu, kako razdražena borba je ravno zdaj zoper Cerkev! Učenjaki so marsikaj iznašli in odkrili, kar je bilo neznanano in temno: zdaj pa so v svoji nečimurnosti mislili, da ne potrebujejo nobene višji moči in ne božje postave. Veličastva, ki gre samo Bogú, so se sami polastili; mislili so, da so sami sebi zadosti, da sami iz sebe in iz natore lahko spoznajo, kaj je resnica, in kaj jim je storiti, kaj pa ne. Ti

prevzetni učenjaki se ne menijo za božje razodenje, nič nočejo vedeti o pokorščini do kerščanske postave za čednost, nič o pravicah sv. Cerkve. V deržavnih naredbah ne dopuste Cerkvi nobenega prostora. Pri tem se pa silno péhajo časti in službe nase spraviti, v očitne vrade se vrniti, to pa zato, da bi postave po svojih mislih vravnali, ljudstvo s svojimi zmotami okužili. Očitno ali pa skrivaj spodkopujejo katoliško vero. Vsim naj kužljivšim zmotam dovoljujejo prostost, spoznavanje kerščanske vere pa velikrat v železje vklepajo.

Zdaj učijo sv. Oče, kaj je katoliškim vernikom početi v teh okoliščinah, namreč: vsi kristjani morajo skerbeti, da z vso zvestobo véro ohranijo, zlasti pa se oborožujejo zoper zvižaje lažnjive učenosti. Posebno koristno je, dobro izučiti se verskih resnic in kar je z njimi v zvezi. Zlasti je treba moliti za vterjenje in pomnoženje sv. vere v sercu po zgledu apostoljskem: „Gospod, pomnoži nam vero!“

Vedeti pa je, da so dolžnosti take, ki morajo vsim kristjanom vsak čas pri sercu biti; pa take, ki jih vežejo posebno današnji čas. Vselej je Cerkev imela dolžnost iskati Božjo čast in zveličanje ljudem, zato pa resnico oznanovati in zmoto iz serc odpravljati: današnji čas pa ta dolžnost še prav posebno veže, ker se lažnjive misli razširjajo tako na daljo in širjavo. Ne le, da pred vsimi cerkveni predstojniki morajo sv. vero braniti; tudi vsak priprosti kristjan je zavezan vero spoznavati, druge v veri podučevati ali poterjevati, napade nejevernikov pa odbijati. Strahopetnost ali pa lastna dvomljivost je, pred sovražnikom bežati ali pa obmolkniti, zdaj, ko se krog in krog tako na glas kriči zoper res-

nico. To je sramotno, to Boga žali, to je pogubljivo za posamezne in za celoto; koristi pa tako obnašanje le verskim sovražnikom, katerih prederznost se s tem poterjuje in razširja. Sv. Oče še dalje pojasnujejo, kako sramotna je taka nemarnost, kako hvale vredno je pa serčno in očitno spoznavanje sv. vere, katero že samo je velikrat zadosti, da potare sovražnikov ošabno prederznost. In sej je človek za vojsko na svet rojen; kolikor bolj ognjen je boj, toliko bolj zanesljiva z Božjo pomočjo je zmaga! „Zaupajte: Jest sem svet premagal“, govori Gospod...

Pred vsim drugim tedaj je dolžnost za nas, da katoliško vero očitno in serčno spoznavamo, in po svojih zmožnostih za to skerbimo, da tudi drugi sv. vero spoznajo. Sej ni ga hujšega verskega sovražnika, kot je neznanje sv. vere. Dosti je, da se vera oznanjuje; in ravnoserčen, pa v predsoje ne zmotan človek jo rad sprejme. Vera je dar Božji, ki pa pride po poslušnji, poslušanje pa po besedi Božji. Ker je vera k zveličanju neogibno potrebna, zato je tudi potreba, da se beseda Božja oznanjuje. Oznanjujejo jo papež, namestnik Kristusov, in drugi učenci sv. Cerkve; pa tudi drugi navadni verniki in zlasti taki, katerim je Bog dal posebne zmožnosti sv. Duha, so dolžni svoje moči in dušno gorečnost v tem pomenu skazovati, ako je treba; ne da bi si zato prilastovali službo pravih učencikov, morajo biti kakor odjék, da tudi drugim pripovedujejo, kar so sami slišali.

Tudi očetom Vatikanskega cerkvenega zbora se je tako oznanovanje sv. vere zdelo ne le doželjeno, ampak tudi potrebno. Pravijo namreč: „Opominjamo vse kristjane, posebno tiste, kateri so na kaki višji stopnji, ali ki delajo kakor učenci (učitelji), zarotujemo jih pri ljubezni Kristusovi in zarotujemo jih po oblastni moči ravno tega Gospoda in Odrešenika, da naj si prizadevajo in ves trud na to obračajo, da vsaktero zmoto odvrčajo od sv. Cerkve in razširjajo vere čisto luč.“ (Constit. Dei filius.)

Med dolžnosti tedaj, ki jih imamo do Boga in sv. Cerkve, je naj višji ta, da mi vsi po svojih močeh in zmožnostih razširjamo kerščansko resnico in jo branimo zoper nasprotne zmote.

Ako pa hočemo svoje dolžnosti spolnovati, ne smemo iti na bojišče posamezno in ločeni. Jezus Kristus je prerokoval, da zopergovor in sovraštvo, kar je sam terpel, bode tudi delež njegove Cerkve, in v tem je razlog, da mnogi od Njega pripravljene zveličanja ne bodo dosegli. Zato Jezus ni hotel imeti le posameznih pridruženikov

svojega nauka, temveč hotel jih je zediniti v družbo, v eno telo, „ktero je Cerkev“, ktere glava je Kristus. Življenje Kristusovo tedaj se razteka po celem skrivnostnem telesu, poživlja in redi posamezne ude, jih med seboj veže in jih dela zmožne, da zamorejo svoj namen doseči, akoravno posamezni udje imajo svoja posebna opravila.

Cerkev Kristusova je tedaj popolna družba, imenitniši memo vsake druge družbe. Kristus torej hoče, da mora biti dobro zverstena ali vravnana vojska v zveličanje vernikov. Nobeden v tej vojni ne sme živeti po svoji poljubnosti, kakor bi sam mislil: zakaj kdor s sv. Cerkvijo in z Jezusom Kristusom ne zbira, on raztresa, in kdor se ne vojskuje z Jezusom in njegovo Cerkvijo, tisti se v resnici bojuje zoper Boga samega.

(Dalje nasl.)

Časništvo.

V neki čitalnici so imeli odborniki posvèt, kako košne časnike si bodo naročili za čitalnico? To so bili samo možje katoliške vere; ne enega juda ali kalvinarja ni bilo vmes, tudi nobenega razkolnika ne. In ko je prišlo na to, da bi se odstranil ta ali ta list, ki kajfa duhovne in žali katoliško Cerkev; ali mislite, da je bila večina s tem zadovoljna? O, kaj še... Tako se godí po več krajih, ter čitalnice v slabo ime prihajajo pri občinstvu; kajti katoliški očetje, če tudi ne posebno vneti, vendar tega nočejo, da bi se pohujšanje trosilo po njihovi srenji in rajši imajo vérne, kakor pa z branjem pohujšane sinove in hčere.

„Vedno in vedno treba je opominjati katoličane, pravi toraj „Freib. Bote,“ da naj podpirajo katoliško časnikarstvo. Kolikokrat smo že to povedali, in koliko časa bode še treba pridigati gluhim ušesom! Za resnično katoliškega moža ni nobenega dvoma, na kakošen list naj bode naročen. Pravi katolik poslušá glas svojega višjega pastirja in ta glas mu pravi: Bodi naročen samo na list, ki spoštuje tvoje katoliško prepričanje in brani pravice sv. Cerkve.“ Kdor ni odkrit, odločen katoličan, o tem sploh ne govorimo — taki tudi nauka ne sprejme, on dela po svojem nagonu, in ne po véri, ne po pameti: mi se obračamo do móž, ki še hodijo ob nedeljah v cerkev, ki imajo še vero, ki še molijo pred jedjó in po jedi, ter sploh še kaj deržé na pravo, resnično kerščanstvo. Ime „katoličan“ si mnogi, mnogi prilastujejo, toda katoličani v pravem pomenu niso vsi, katerih imena so v kerstnih bukvah. Čislati vero, ljubiti in spoštovati Cerkev, spolnovati zapovedi sv. Cerkve, serčno in odločno braniti Cerkev in njene nauke, kedar se napadajo, — to je pravo katoličanstvo. Kdor misli, da je katoličan že zato, ker je njegovo ime v kerstni knjigi, se zeló moti. Kdor misli, da je že katolik, ako le nekatere zapovedi spolnuje, druge pa zanemarja in se v življenji nikakor ne kaže katolika, ni vreden katoliškega imena! Žali, da

je tacih katolikov le premnogo. In tem je že odveč svoje katoliško prepričanje tudi v očitnem življenju kazati, v družbah, v čitalnicah spoznavati! „Le nobene besedice ne čerhniti, ki bi mogla izdati katoliškega moža! Le lepo tiho biti, kakor miška, kedar kdo napade katoliško vero ali katoliške šege, ter jih zasramuje, ali pa še v pest se smejeti! Le pustiti v javnem življenju, naj se godi, kakor drago, le ne ganiti se, kedar se katoličanom pravice kratijo, kedar se katoliška Cerkev polagoma odriava od svojih pravic! Kdo bi tudi tako hudo mislil, sej so samo dobroserčni in dobromisleči ljudje na kermilu!“

Toda taki katoličani ne razumevajo duha časa. Minuli so časi, ko je bilo dovoljeno priprostem verniku, navadnemu meščanu, sestiti v kot in omejiti se na svoje zasebne zadeve. Dandanes sili stanje sv. Cerkve vsacega poštenega katoličana k obrambi najvišjih koristi, stan človeštva pa k resnemu meddružbinskemu (socijalnemu) delu. V to pa se potrebuje očitno kazanje svojih katoliških misel, edinosti v namerah, navdušenja in moške odločnosti! Ste brali v dveh predzadnjih listih življenje sv. Janeza Gabriela Perboara? Kako je on pričal svojo sveto vero! Berite še enkrat.

Proti pravemu kerščanstvu se je vzdignil sovražnik, ki hoče zopet zatrositi poganski duh med človeštvom. To so zlasti Cerкви sovražni časopisi vseh barv in skoro vsih jezikov. In koliko se péha antikrist, da jih spravlja v gostilne, v kavarne, v čitalnice itd.! Vsa nesnaga iz celega svetá se skupaj znaša, da se meče v papeža, v škofe in duhovne. Na ta način se jemlje katoličanom spoštovanje in pokorščina do cerkvenih predstojnikov in tako se ob enem spodkopuje moč in vpljiv Cerkve same. Na ta način zbuja se v sercu katoličanom dvom in nevera. Prikrito ali pa očitno napadajo verske resnice (dogme); prinašajo nespodobne romane, ter oznanujejo novo nevero, češ da, omikanega devetnajstega stoletja — vse le v ta namen, da bi oslabili vpljiv sv. Cerkve, ter polagoma odstranili kerščanstvo samo iz človeške družbe in družin. More li katoličan mirno gledati, kako vedno bolj zginja vpljiv kerščanske vere v državo, občine in družine? More le še sam pospeševati tako antikristovo delo s pomočjo sovražnih časnikov itd.? Radi verujemo, da je večina katoličanov pripravljena, odvracati nadaljno prodiranje pogubnega duhá časa in s sveto serčnostjo iti v boj za kerščanstvo in Cerkev. Če je to res, pa ne smejo v prihodnje več naročeni biti na kak Cerкви sovražen list; temuč morajo z razširjanjem in podpiranjem katoliškega časništva zatirati vpljiv naših nasprotnikov, ki brez vere, brez serca in občutka trosijo zlobnost, pohujšanje in brezverstvo med katoliški narod!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. († Stoljni župnik M. Križnar.) V ponedeljek dopoldne ob 11ih je po daljši bolezn, večkrat previden s ss. zakramenti, umerl preč. gosp. **Friedrik Križnar**, kanonik, stoljni župnik, okrajni dekan itd. Slovesen pogreb bil je v sredo popoldne o ½ 4ih. Vodili so spreved milostni gosp. stoljni prošt dr. Leonard Klofutar, kakor tudi veliko černo sv. mašo in bilje imeli v četrtek ob 8ih. Blagi pokojni

je bil rojen 24. m. serp. 1840 v Bledu na Gorenjskem, posvečen 1863. Bivši par let duh. pomočnik v Gradu je postal korvikar pri stoljnici; l. 1873 veroznanski profesor na realki, in l. 1886 kanonik in stoljni župnik. Bog mu daj večni mir.

Iz Ljubljane. Katoliško politično društvo se je preteklo nedeljo ustanovilo. Ob 11ih dopoldne se je bilo zbralo kacic 50 novih udov, ki so volili odbor za društvo. Deseteri odborniki so naslednji gg.: Grajščak in poslanec Oton Detela; zdravnik in mestni odbornik dr. Vinko Gregorič; kapl. in „Domoljubov“ vrednik Andr. Kalan; kan., dež. in derž. poslanec Karol Klun; dež. posl. in mestni odbornik A. Klein; veliki tergovca A. Lednik; vodja in dež. poslanec Fr. Povše; veleteržec in posestnik V. Rohrman; advokatski koncip. dr. Iv. Šušteršič; stoljni vik. in „Slovenčev“ vrednik Ign. Žitnik. Namestnika pa gg. tergovca in posestnika: Fr. Peterca in Karol Polak. Odbor se je med seboj vredil tako-le: Predsednik je gosp. Klun; podpredsednika: Detela in Povše; tajnik Kalan; blagajnik Klein. — Možeje so zmožni in čversti; Bog daj svoj blagoslov, da bi prav koristno in krepko delali za katoliško stvar.

Umerl je v Dravljah in 28. t. m. v Št. Vidu pokopan bil g. Jan. Tomè, verl bogoslovec 3. leta. — V predmestji Ternovem pa je 22. t. m. umerl bivši bogoslovec g. Fr. Doleneč. Naj v miru počivata.

Zlato poroko je poslednjo nedeljo, 26. t. m., v predmestni Ternovski cerкви obhajal g. Kadeřavek, bivši strojevodja v tiskarni Blaznikovih naslednikov. Bog daj zvestemu rokodelcu po dolgem delu še dosti lét, da si zlatoporočenca mirno služita večno plačo v nebesih!

V Tomaji smo 18. januarija imeli slovesen pogreb gospe Marije Černe, roj. Renčelnove. To vam je bila izgledna žena. Bila je soproga nekdanjega Kraškega poslanca gospoda Antona Černe-ta, veleposestnika v Tomaji. Dasi je gledé svetnega imenja daljno nadkrilila druge soverstnice, vendar se je tako priprosto oblačila, da ni bilo moč jo po obleki razločiti od služabnic kmečkih v hiši. Ko je mnogočast. gosp. župnik dekan v Tomaji ustanovil tretji red sv. Frančiška, je ona bila med prvimi, ki se je zapisala, in pri svoji visoki starosti, imela je 85 let, je malo ne vsak dan hodila k sv. maši, in prav pogosto jemala ss. zakramente. Malo dni pred smertjo je še na kolovrat predla, kakor je bila vajena od perve mladosti. Nikoli brez dela ni postajala. Zatò so se kaj lepo vjemale besede sv. pisana, katere je preč. g. župnik dekan omenil na nje grobu: „Močno ženo — kdo bo našel? V deveto deželo sega nje glas. V njo zaupanje ima moževo serce, in pomanjkanja ne bode terpel itd.“

Iz Višnje gore. Dvanajstega t. m. bil je za višnjegorsko župnijo slovesen dan, kateremu je tudi narava kazala prijazno lice. Verni in pobožni višnjegorski župljani preskerbeli so v čast Božjo in olepšavo župnijske cerkve nov križev pot. Naredil ga je g. J. Poglajen iz Št. Ruperta prav kusno v renesanskem zlogu za prav nizko ceno, ter se priporočati zamore vsem gospodom, ki si kaj enacega želé omisliti. Na izrečno željo tukajšnjih župljanov prišel je ukljub svoji visoki starosti novi križev pot blagoslovit.

prečastiti P. Evstahij Ozimek, že stari znanec in prijatelj Višnjegorčanov.

Ginljivo res bilo je viditi, ko se je častitljivi Pater pred blagoslovom obrnil proti obilnemu zbranemu ljudstvu in razodel posebno veselje, da je njemu Bog naklonil, svojim mladostnim znancem in prijateljem v tisti cerkvi nov križev pot blagosloviti, kjer je pred 63 leti kot dečko opravljaj strežništvo pri sv. maši. Nobeno oko pa ni ostalo suho, ko prečast. P. gvardijan po končanem blagoslovu stopi na prižnico, ter kakor oče svojim otrokom lepo poklada na serce nauke o sv. križevem potu. Glasno ihtenje je kazalo, da zlate besede, govornjene iz serca, našle so tudi pot k sercu. Bog daj stoteren sad, gospoda govornika pa ohrani še mnoga leta! Po govoru imel je čast. g. Jakob Dolenc, župnik Ižanski, rojen Višnjegorčan, slovesno sv. mašo z obilno azistenco. Slovesnost povzdignili so posebno še s svojo navzočnostjo sosednji gospodje duhovni iz Št. Vida, s Kerke, Žaljne in Police. Spolnila se je s tem domačemu gospodu župniku, kakor je sam večkrat rekel, serčna želja, da je svetišče božje ozališano z novim križevim potom. Hvala vnetim Višnjegorčanom, posebno pa še verlim domačinom, ki tudi ločeni od svoje rojstne župnije ne pozabijo jo gmotno in duševno podpirati. Naj bodo prepričani, da kar so storili v čast Božjo, so dali na dobre obresti.

Posebno v današnjih časih, ko je svet že skoraj ves zaguljen v zlato tele, mora vsakega katolika in pravega Slovenca toliko bolj veseliti, ko vidi, da naše ljudstvo je še posebno vneto za vzvišene namene; akoravno ga tlačijo reve od vseh strani, vendar ima vedno odperto roko, če je treba kaj storiti v čast Božjo. Prav, drago slovensko ljudstvo! Hodi rado po stopinjah našega terpečega Zveličarja, ne brigaj se za posvetne razuzdanosti; to je varna pot k neminljivemu veselju.

Iz Mokronoga. 19. januarija. (Božično veselje vsled sv. misijona.) Minuli so veseli božični prazniki, minulo veselo novo leto. Veseli so bili letošnji prazniki posebno za našo faro. Ako kedaj, gotovo letos so se vresničevale v naši fari angeljeve besede: „Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre (svete) volje.“ Ko se je Sveti večer pričela peti božična pesem na koru, zadonela je kakor iz enega gerla po vsi cerkvi in se nadaljevala pesem od vseh navzočih. Saj, česar je polno sercé, rada usta govore. Takrat sem si mislil, in po vsi pravici: To je sad sv. misijona. Da, s sv. misijonom pripravili smo si serca na Jezusov prihod. Čista, neomadežana serca položili smo k Njegovim jaslicam na Sveti dan. Trojni dar svojega serca darovali mu v praznik ss. treh Kraljev, dar žive vere, trdnega upanja in goreče ljubezni. Res, zvesti hočemo ostati pod Jezusovo zastavo vse žive dni, kakor smo obljubili o sv. misijonskem času. — Dne 10. decembra je bilo, ko smo pričeli tolikanj zaželjeni, težko pričakovani sv. misijon. Pretečeno leto nastopil je sedanji č. g. župnik Mokronoško faro. Serčna njegova želja je bila s sv. misijonom pričeti svoje pastirovanje tukaj. Človek obrača, Bog oberne. Nastale so kužne bolezni v bližnjih farah*), morala

*) V domači fari sicer ni bilo nevarnosti; imamo premo-gočno varhinjo v Mariji 7 žalosti na Žalostni gori. Tudi „influence“ še ne poznamo v tisti meri, kakor v drugih krajih.

se je misel opustiti. Letošnji adventni čas se je vresničila. Za-tó nam tim bolj ostanejo v spominu nepozabljivi, srečni dnevi prvega sv. misijona v Mokronogu. Nepozabljiv ostane govor dne 17. decembra, ko je bila sprava med zakonskimi in vsemi, ki so gojili v sercu nejevoljo, serd ali celó sovraštvo. Od tistega dne je vse pojenjalo, vse se poleglo. Ob 8mih zvečer zadoneli so zvonovi po vsi fari in vsi neprijatelji podali so si roke v spravo in zopetno prijateljstvo in ljubezen. — Zadnji dan, 18. dec., k sklepu sv. misijona, prihitelo je mnogo bližnjih dušnih pastirjev. Sprevod s sv. križem je vodil preč. g. dekan M. Frelj v spremstvu dvanajstih duhovnov, in potem je tudi sv. križ blagoslovil. Ko se je procesija pomikala po tergu, je solnce vse svoje zimske žarke lilo doli na nas, kakor bi se tudi milo nebo radovalo prenovitve in prerodenja Mokronoške fare.

Res, lepi, veseli, res srečni dnovi so bili dnovi sv. misijona. Veliko hvalo dolžni smo Bogu za toliko obilo podeljenih dobrot. Veliko hvalo pa tudi Vama, preč. gg. misijonarja za obilni trud.

Sadila sta, mi bomo zalivali, Bog pa, tako upamo in prosimo, bo svoj blagoslov dajal nam vsem: ovčicam in pastirjem.

V Moravče došel je 17. t. m. željno pričakovan II. kaplan gosp. V. Bernik; sej bodo vsi trije imeli dovolj posla. V 1. tednu imela sta gosp. dekan in gosp. kaplan Kušar 18 obhajil, in nektere prav daleč — čez visoki hrib sv. Nikolaja za Savo... Ko to pišem, mi prijetno solnce na mizo sije, — prav spomladanski dan je o sv. Pavlu. Ljudje pa to mehko zimo tudi zelo boleajo; zdravnika pa iščejo v Kamniku — tako daleč.

Z Berda. Eden najbolj učenih in slovečih katoliških pisateljev bil je P. Jožef Jungman S. J., umrl v Inomostu 26. novembra 1885. Spisal je: 1.) *Theorie der geistlichen Beredsamkeit*, 2 zvezka 1883. 2.) *Die Aesthetik*, 2 zvezka, 3. zboljšani in pomnoženi natis 1886. Cena 7 gld. 20 kr. 3.) *Das Gemüth und das Gefühlsvermögen*; cena 1 gld. 92 kr. 4.) *Fünf Sätze zur Erklärung und zur wissenschaftlichen Begründung der Andacht zum hl. Herzen Jesu und zum reinsten Herzen Mariä*. Cena 60 kr.

Pervo knjigo, o cerkvenem govorništvu, sem pred letom ocenil in priporočil gg. duhovnom in bogoslovcem; danes bi hotel nekoliko pisati o knjigi „Aestetiki.“ Ta knjiga obsega 2 zvezka; I. ima 364, II. pa 650 strani. V prvem zvezku razkazuje v obče, kaj je lepo, kaj je vzvišeno, kaj komično, itd. — v II. zvezku pa razlaga posamezne dele Aestetike: stavbarstvo, dramatično umetnost, kiparstvo, slikarstvo, vzorno govorništvo, pesništvo in godbo.

Izverstni pisatelj opira se posebno na Sokrata, Platona, Aristotela in Avgustina, Tomaža in dr., in silno zanimivo obravnava vso stvarino; o sedanjem gledišču, zlasti o operi, tako prepričevalno sodi, da boljše ni mogoče; to je knjiga zares zlatega denarja vredna; saj bila je prestavljena tudi v magjarski, in španjski jezik; v španjskem jeziku je bil napravljen še tudi poseben iztis v 2 zvezkih, ki se rabi na ondotnih univerzah. To knjigo smem priporočiti vsim olikanim, posebno pa še Cecilijancem, ker v nji nahajajo se pojmi o cerkveni in svetni godbi prav temelito pojasnjeni.

V Lavantinski škofiji je po novem duhovskem imeniku — v 24 dekanijah: 189 župnij (fará); lokalij 31; kaplanij 124 obstavljenih, in 66 praznih; beneficija 1 obstavljena in 6 praznih; vsih delavnih duhovnih pastirjev 344; svetnih duhovnov v družih službah 29, in redovnih enako 34; vpokojenih, onemoglih in počivavnih 43; skupno število vsih mašnikov 450; cerkvá in kapél 647; prebivavcev 483.076. Umerlo je preteklo leto 22 gg. duhovnov, namreč: Župnik H. Križan, P. Korbinijan Lajh; žpn. Dvoršek; Ant. Srednik; P. Nivard Koret, P. Severin Manhard; žpn. Mavčič; žpn. Žnidarič; žpn. Petek; kapl. Heric; P. Hrizolog Greznik, dr. Avg. Kukovič; žpn. Bened. Juri; žpn. J. Sredenšek; škof Stepišnek; gosp. Jož. Hernah; P. Markvard Lopič; P. Kapistran Respet; P. Tom. Žunič; g. Fr. Jančar; P. Celestin Fošner; žpn. Kašpar Lesjak. Bog jim daj večni mir. (Op. za plačo, da smo jih tukaj postavili, je sleherni prošén, vsaj enkrat za umerle „Memento“ narediti. Vr.)

Redovi so v škofiji naslednji: Minoriti na Ptujem, Frančiškani v Nazaretu, v Brežicah, v Mariboru in Slov. goricah; Kapucini v Celju; Lazaristi v Celju; Trapisti v Rajhenbergu (od l. 1881); Sv. Vinc. usmiljene sestre v Mariboru, v Ptujem, v Celju in v Brežicah; Sv. Frančiška šolske sestre v Mariboru, v Celju in pri sv. Petru pri Marib.; Magdalenke na Studencu.

Imenik obsega tudi imena sedanjih kardinalov (6 kardinal-škofov, 46 kardinal-mašnikov, in 14 kardinal-dijakonov).

Bogoslovcev notranjih je 69, in 7 zunanjih. V mladenškem semenišču „Maksimiljanu“ je 45 gimnazijcev.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Ob 6 uri v jutro pa sva jo zavila v cerkev presv. Serca Jezusovega na tergu, „Navona“; bila sva pri sv. maši; prejel sem Boga — človeka, Odrešenika našega in njegovo najljubeznjivše Serce pod podobo kruha v presv. Zakramentu oltarja. Prejel sem Njega, križano Ljubezen, z odpertim, iz ljubezni neskončne do nas ranjenim srcem, v imenu vse sv. Cerkev, za vse njene ude in potrebe, po namenu, željah in ljubezni Jezusovega Serca, v zedinjenji brezmadežnega serca Device Marije in deviškega serca sv. Jožefa, ženina Marijinega in varha — rednika Kristusovega.

Potem se podám v velekrasno cerkev dominikanskega reda, Marije Device „della Minerva.“ Bil sem sprejet v nadbratovščino sv. rožn. venca, ki se imenuje večni rožni venec. Jedenkrat, ali v teku dni jednega tedna se opravijo vsi trije oddelki sv. rožn. venca, ali celi sv. rožni venec. Jedenkrat v letu pa molitvena ura in to: jedno uro po noči ali po dnevu. V ovi molitveni uri se molijo vsi trije deli sv. rožn. venca in se svete skrivnosti rožnovenške še posebej bolj temelito premislijo; naposled se pristavijo lavrentanske litanijske. Zopet ta slavna družba je lahka; čudovito bogati zaklad milosti Božje in svetih odpustkov je odpert udom, poleg tega pa tudi zasluge in odpustki vsega trojnega dominikanskega reda.

Omenim naj, da je slavni velezaslužni dominikanski red razdeljen v tri različne redove: v prvi meniški; v drugi ženski, nunski; v tretji pa za obojni spol med svetom, pa tudi v samostanih živečih tretjerednikov. Blizo enako je, kakor trije redovi sv. Frančiška Seraf. Opravil sem molitve na grobu sv. Kata-

rine Sijenske. Desno stran v cerkvi, v stranski ladiji, so čudovito lepe jaslice, ali predstava svete noči v betlehemiški štalici.

Znamenitije praznike v Rimu in na Italijanskem v cerkvah predstavljajo prav častito in mično s podobami. Tako je običaj tudi v pravoslavnih cerkvah iztočnega obreda.

Osobito milo in prijetno je, ako v cerkvi imajo o Božiču lepo, častito in dostojno predstavo sv. betlehemiških jaslic. Božji grobi, veliki sv. teden, so povsod v navadi; tudi o Božiču so bile svete jaslice nekaj bolj pogosto v navadi, sedanje čase se je ta preljuba navada v mnogih cerkvah opustila. Lepo, koristno in prav bilo bi, ako bi se ta častito-ljubezna in sveto-vesela navada vstanovila v vsaki župnijski cerkvi; tako obično, kakor božji grob sveti veliki teden. Veliki spomini ljubezni Božje, veliki dogodki našega odrešenja, imenitni izgledi in opomini za nas so: v betlehemiški štalici in na gori Kalvariji. Pri Betlehemu, v podzemeljski štalici, pričelo se je vidno življenje in bivanje učlovečenega Boga Kristusa Jezusa na zemlji. Pri Jeruzalemu, na berdu Kalvariji se pa je končalo to sveto, čudovito, blagonosno, izgledno in zveličavno vidno življenje in bivanje Jezusovo na tem svetu. Toraj prav in dostojno bilo bi, da bi se predstavljalo vernim tudi obhajanje in spomin vidno, v lepi božični predstavi, v cerkvah.

Naj častitija, naj znamenitija, veleumetna, lepa in ginljiva natančna in zgodovinska pa je enaka božična predstava v veliki kapeli cerkve arčeliške, redovna frančiškanska cerkev na Kapitolju, v Rimu. Vse je tu v naravni velikosti in prav živo upodobljeno, kar se je godilo sveto noč pri Betlehemu in bivalo v štalici.

Potem sva obiskala cerkev kraljice vseh svetih marternikov in svetnikov, „Pantheon.“ Poganski, čudovito umetno zidan okrogel tempelj je to; poganski rimljani so ga postavili vsem poganskim svojim bogovom, malikom, kumirom, na čast. Papež Bonifacij IV posvetil ga je v kerščansko cerkev. Poslopje je popolno ohranjeno v stanu poganskega tempelja, v stavbi nespremenjeno, razun dveh zvonikov, ki sta nadzidana. Lopa, predvežje je veliko, krov nosijo orjaški granitni stebrovi nad predlopo. Vrata v hram Božji so silo velike. Ko stopiš noter, zagledaš na enkrat vse oltarje, ki so na okrog razpostavljeni v lepe vdolbljine. Okrogli, orjaški in visoki obok ni podpiran od nobenega stebrovja; v sredini obok ni do kraja zaobokan, nego puščena je velika okrogla lina, skozi katero vsa svitloba v cerkev doli dohaja; kajti okna ni nobenega. Na strani, v dolbljini, je grob umerlega pijemonškega kralja, ki so ga v življenji posilili v Rim, po smerti pa v to cerkev, pravim katolikom v žalost. Prav je, da bodo strohljive njegove ostanke predjali iz te hiše Božje v novi mavzolej, grobišče na Kapitolu. Ali zopet so novo krivico učinili, ker so za ta grobni spominek poderli velik del vesoljnega franškanskega samostana na Ara-čelju. Pri grobu je vedno stražar v črni „uniformi“; prav tesno, tužno in merzlo bilo mi je pri pogledu na ta grob. Poznal in vidil sem kralja Viktor Emanuela takrat, ko se je prvi pot po ropu Rima dopeljal v večno mesto. Spominjal sem se, kako tužno-žalostno je onda v Rimu bilo, kakove druhali framasonske so se dervile po ulicah in tergovih svetega mesta;

kaj vse so počele v žaljenje Božje, na žalost sv. Očetu Piju IX in vernim rimljanom! Ravno one žalostne čase bil sem prvi pot v Rimu. —

(Dalje nasl.)

Stolpje.

(Dalje.)

II.

Ako bi ljudje na svetu po Božji volji živeli v ljubezni, miru, složnosti med seboj, ne bi nikoli potrebovali vterjenih mest, močnega obzidja okoli gradov in krepkih tabrov ali stolpov, da se ložej branijo proti napadom sovražnikov. Toda iz zgodovine človeškega rodú od prvega početka do današnjega dné je vsem predobro znano, da življenje človeško je vojskovanje. Ni moj namen opisovati starih gradov po pečinah proti nebu šterlečih, od naših pradedov sozidanih, niti slikati strahote srednjevečnih roparskih vitezev, ki so mnogokterega nedolžnega zapirali v terdne stolpe, da so ječali do smerti v tesnih, temnovolkkih, merzlih luknjah, niti močnih tabrov*), kamor so se poskrivali in zavarovali ob času turških vojsk. Vterjeni gradovi, stolpi, tabri so rabili ljudém v obrambo telesnega življenja in imenja. Ker pa človek nima le trohljivega telesa, ampak tudi nad vse kar je svetnega blaga več vredno neumerljivo dušo, mora slednjo toliko pogumniše in neprenehoma braniti proti ljutim napadom brezbožnih nasprotnikov. Kakor so ob času vojske terdnjave najizdatniše zavetje boriteljem, in je bilo največ kervi človeške prelite v okolici terdnjav, tako so neke duševne terdnjave, iz katerih se nahajajo napadi na najdragocenejše svetinje človeštva, in morajo se jim sproti postavljati močni stolpi, in vterjeni nasipi, debelo zidovje, da ga še toliko ogromne kroglje iz nasprotniškega tabora ne prebijejo.

Pokojni visokoučeni in pobožni prošteržaški dr. Jožef Schneider je imel za gimnazijalce duhovne vaje v postnem času, takrat ko so evropske vlade združene napadle Rusa v Črnem morji in v Krimskem polotoku. Največ je terpelo vterjeno mesto Sebastopolj. Tu je bila strahovita terdnjava Malakov (Malakoff!). Francoski poveljnik je vso bojno moč obrnil proti tej terdnjavi. „Malakov mora pasti! Malakov mora pasti!“ tako je neki vedno ponavljal, kakor nam je pravil gosp. prošter. Te besede je naš duhovni vodja nakrenil pa na duševno bojno polje, ter kazal v živi besedi, kako nam se je boriti proti glavnim strastim, ki so kakor neke terdnjave, „vovodi tega sveta.“ Mnogotere derži priklenjene v visokem stolpu napuha, druge v zlatih sponah gradú lakomnosti, tretje v močvirnem blatogradu nečistosti, četrte na ostrih hriilih tabora zavidnosti, pete v razkošni terdnjavi požrešnosti, šeste na goropadnem ertu serditosti, sedmo četo je vergel v močno gradišče lenobe. Kaj zanimivo je razlaganje o bojnem naskoku na te

*) Tabor ali taber pomenja v slovanščini: vterjen kraj. Gora Tabor, kjer se je bil Jezus spremenil, je v Palestini starodavna sveta gora. V orientalskem jeziku pomenja Tabor višavo sploh, hrib, verh. Tabora je celo v vzhodnji Afriki. Tabor je hrib pri mestu Meki v Arabiji. Na otoku Rodu je najvišja gora Hatabyr, Atabyrios. Na Nemškem je trierski škof za časa križarskih vojsk sozidal grad Tabor (Montabaur). Pri izvru reke Durance na Savojskem je tudi Mont Tabor, itd.

sedmere stolpe, terdnjave satanove, katero podaja nekdanj jako znamenita knjiga: „Hortus Pastorum (Vert Pastirski)“ od Marchantius-a v tretjem oddelku z naslovom: „Tuba sacerdotalis“ (duhovniška trobenta). Kakor so duhovni neshi skrinjo zaveze sedemkrat okoli in okoli s terdnim obzidjem zavarovanega mesta Jerihe, dokler se ni pri sednem obhodu mestno zidovje z velikim ropotom zrušilo, ko so trobente glasno donele: tako imajo duhovni v novem zakonu z močnim glasom obkoliti in napadati sedmero terdnjavo hudobnega duha. „Vstopi se na visoko goró ti, ki oznanuješ Sijon: z močnim glasom vprij, ki naznanjaš Jeruzalem: vprij in ne boj se!“ (Izaj. 40, 9.)

Kakor je mesto Jeriho predpodoba hudobnega duha in njegovega kraljestva, tako sveto mesto Jeruzalem predpodoba vojskovavne Cerkve Kristusove na zemlji.

(Dalje nasl.)

Molek življenje rešil.

V nemško-francoski vojni prišel je spodnješleski polk tudi v Remsko okolico. Bil je vstanovljen nekaj časa v neki vasi, potem pa je šel dalje. Tu se je spomnil nadesetnik (feldvebelj), da je pozabil listnico z važnimi listinami; zato je poslal desetnika v H. nazaj, da bi mu prinesel listnico. Le-ta je šel mirno svojo pot, kar najde v pričetku vasi molek, ki je ležal v blatu. Dasiravno je bil protestant, vendar si je ohranil katoličanstvo v spominu. Njegov oče je bil namreč katoličan, toda ker je živel v skoro popolnoma protestanškem kraju, ni mu bilo mogoče preskerbeti sinu katoliške vzgoje. Pobral je tedaj spoštljivo rožni venec ter si ga obesil krog vratú. Med tem pa so bili že francoski vojaki posedli vas in koj obdali pruskega vojaka, ter mu z grozečimi pogledi dali razumeti, da ga bodo ustrelili. Med hrupom in vriščem prišel je mimo tudi vaški župnik. Le-ta je opazil molek na vojakovem vratu in ga vprašal, je-li katolik. V smertnem strahu odvernil je: „Da, da.“ Nato so bili Francozi prijaznejši in so ga spustili nepoškodovanega. Čez nekoliko ur došel je svoj polk in oddal pozabljeno listnico. Ko se je vernil iz vojske domú, ter se peljal po Renu, povedal je desetnik ta dogodek o moleku nekemu Vestfalcu. Na njegovo prošnjo mu ga je prodal, vendar pa ga je le težko pogrešal. Od takrat je minulo že več let. Za veseljem in srečnimi dnevi prišle so stiske in nesreče. Te skerbi in preskušnje so napravile globok vtis na serce nekdanjega vojaka, ter mu čudovito zbudile vest. Spomnil se je svojega katoliškega očeta in obljube, da bode vedno ostal v njegovi veri; čutil se je zadetega od roke Božje. Hrepenel je po katoliški spovedi, da bi si vést olajšal. Tako ga je pripeljala milost Božja spet nazaj v katoliško cerkev. In ko je med poukom dobil tudi molek in razlago sv. rožnega venca, mu je bil molek le še bolj drag in pripovedoval je rad dogodek, ki je bil tu povedan v proslavo sv. rožnega venca.

Razgled po svetu.

V Rimu kar po ulicah roparji ljudj napadajo. Kakor v Milanu, v Livorni in po družih laških krajih,

tako se je tudi v Rimu zbrala družba tolovajev, ki se tamkaj imenuje „la Teppa“ in dela velik strah. Liberalni list „Fanfulla“ sam pravi, če policija ne bo kmalo v kraj spravila tolikih potepuhov, utegne glavno državno mesto dobiti ime „roparsko gnjezdo.“ — Bedaki: kdo pa uči ropati? Kdo je lagal poprej, da pod papeževo vlado ni reda in varnosti? Kdo pleni cerkve, samostane in ubožne zaloge? Kdo daje premije otrokom zato, da se kerščanskega ne učijo?!

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec februarij (svečan.)

a) Glavni namen:

Pomnoženje pobožnosti k sv. Jožefu.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Izmed očetov vesoljnega kerščanstva, ki so se bili sošli k vatikanskemu zborovanju je skušalo 153 cerkvenih knezov in 43 redovniških generalov doseči pri Piju XI višje češčenje sv. Jožefa, češčenje, ktero naj bi bilo presegano — tudi v duhovnih dnevnicah in v mašnih molitvah — le samo že od tistega češčenja, s katerim so kristjanje od prvih časov Marijo častili. Med temi 153 cerkvenimi knezi je bil tudi tedanji nadškof Perudžijski, Joahim Peči, sedaj slavno vladajoči papež Leon XIII. Dne 17. svečana 1870 tedaj je že bilo brati v „Univers-u“:

Ravno sedaj vse želi večjega češčenja sv. Jožefa. Ker prihaja ta želje iz češčenja in ljubezni do skrivnosti včlovečenja Sinu Božjega, zato se je čudovito hitro razširila po Italiji in po sosednjih deželah, da, še celo čez morje, in pridobiva po Angleškem veliko, veliko prijateljev, kakor se bere v enem poslednjih listov (29. pros.) tega leta. S tem se hoče doseči, da bi se sv. Jožef tako častil, kakor se spodobi sv. očaku, kateremu sta bila blažena Devica in njen božji Sin v varstvo izročena, da bi za to češčenje potem sv. Jožef to svoje varstvo nad Cerkvijo razširil in nadaljeval. Verli francoski list, poročnik presv. Jezusovega Serca...*) je temu podjetju glava, ki želi pri zboru in sv. Očetu doseči, da bi se sv. Jožef poveličeval z naslovom: zavetnik in bramba vesoljne Cerkve. Po Italiji, Franciji, Španiji, Belgiji razodevajo katoličani enake želje. Na Angleškem ravno sedaj v tem pomenu hité podpisovati prošnjo duhovni, redovniki in verniki. To je prelepo gibanje; ni treba praviti, da se mi iz celega serca z njo zedinjemo“.

„Gotovo“, je pisal kmalu na to francoski poročnik presv. Serca Jezusovega, „spodobi se aposteljnem tega presv. Serca, da kažejo pot, pri tem lepem katoliškem gibanju v prid sv. Jožefa, preljubčega očeta, ki je Jezusovo Serce večkrat pritiskal na svoje serce.

In vspeh tega lepega katol. gibanja je bil, da je Pij IX sv. Jožefa v resnici imenoval varha in zavetnika vesoljne Cerkve. Da bi se pa sv. Jožef tudi sploh v duhovskih dnevnicah in v mašnih molitvah častil s češčenjem, kakoršno se v večji meri od prvih časov kerščanstva skazuje edino le Božji Materi:

v to Pij IX ni blagovolil dovoliti, tudi še na drugo prošnjo ne. Stvar je bila vsaj sprožena, in tudi ni več mirovala.

Pred kakimi 3 leti prišlo je v Parizu in Madridu ob enem na svitlo delo, ki je jako jasno in določno obravnavalo in tudi dobro vtemelilo oni načert. Še bolj kakor te knjige, so se veselili oni še živeči cerkveni knezi in redovniški generali vatikanskega zbora ukazov, izmed njih izšlega sedaj slavno vladajočega sv. Očeta Leona XIII, ki so jih dali vspeh večjega češčenja sv. Jožefa, kakor je ta, da naj se njegov god enako slovesno praznuje, kakor praznik brezmadežnega Spočetja Marijinega, da naj po vsacem rožnem vencu meseca oktobra tudi njega verni v pomoč kličejo, da je dovoljeno v sredo, ko bi se sicer dnevnicke od dneva molile, moliti dnevne ure sv. Jožefa. Prav posebno s tem zadnjim dovoljenjem se skazuje sv. Jožefu češčenje pri duhovnih dnevnicah in pri sv. maši, ki je popolno enako onemu, ktero se od nekdanj skazuje Božji Materi v soboto. Sicer se v ponedeljek angelji, v torek apostoli skupno časté na podoben način, pa ravno le skupno; sreda in sobota pa je le po eno najsvetejših stvari božjih, Mariji in Jožefu, na tako slovesen način posvečena.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

1. S. Ignacij. Ta in vsaki dan v mesecu vse nanzanjene, a še ne zaznamovane ali neprevidene zadeve. Češčenje Jezusovega Imena. Cerkve po Jutrovem.

2. Svečnica. Pomnoženje in serčno spoznavanje sv. vere. Češčenje k Materi Božji. Otroci.

3. S. Blaž. Poterpljenje v bolezni. Vsi priporočeni bolniki, posebno na vratu bolni. Več zdravnikov.

4. Molitev Gospodova na Oljski gori. Molitveno apostoljstvo. Pridobljenje za II. vajo molitvenega apostoljstva danes podeljenega odpustka. Od dušnih bolečin terpinčeni.

5. 26 japonskih marternikov. Spreobrnjenje Japonske dežele. Redovi sv. Franciška in Jezusova družba. Več odpadlih in zmotenih.

6. S. Tit. Dunajska nadškofija. Škotje. „Duhovni in obhajanci.“ Več načimernih posvetnjakov.

7. S. Rihard. Angleška. Omejitev predpustnih razveseljevanj. Odstranjenje velicih pohujšanj.

8. S. Janez iz Mate. Dela kerščanske ljubezni do bližnjega. Odprava sužnosti. Več revežev in ubožcev.

9. S. Ciril Aleksandrijski. Sveta učenost. Kerščanska šola in pervoboriteljci za njo. Važne volitve.

10. S. Skolastika. Redovi sv. Benedikta. Ženska vzgojevališča. Več ženskih samostanov in njih predstojnice.

11. 7 ss. vstanoviteljev Servitovskega reda. Marijini služabniki. Vredno oskerbovanje cerkovniške in orgljarske službe.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata,

*) „Le Messenger du Coeur de Jesus“.

naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Zgubljen mlad človek, da bi bil na priprošnje Naše ljube Gospe presv. Serca, sv. Jožefa in angelja varha obvarovan greha in telesnih nevarnosti. — Bolna oseba, posebno na roki, za pomoč. — Žena priporoča nevarno bolnega moža za zdravje; zahvalo po uslišanji hoče naznaniti. — Bolehen prijatelj.

Zahvale.

Nedavno bila je mojemu možu ukradena žepna ura; tat bil je neznan; povprašujemo, pa ni se dalo zvedeti za njo. V tej nesreči prižgem 2 lučici pred podobo N. lj. Gospe in eno sv. Antonu, da bi nama bilo naklonjeno, ukradeno blago nazaj dobiti. Prošnja bila je uslišana; drugi dan zve se za tató, in že prošana ura se zopet nazaj dobi. Naj bode hvaljena N. lj. Gospa in pripomoč sv. Antona!

Neža T.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V četrtek ob 10ih so prečastit gospod knez in škof imeli veliko sv. mašo za cesarjeviča Rudolfa med velikim vdeležjem civilnega in vojaškega dostojanstva.

Pogreb kanonika, dekana in mestnega župnika Frid. Križnarja je bil 29. t. m. prav častitljiv, dostojanstva iz vsih stanov so se vdeležila v zelo velikem številu med silno množico občinstva. Tudi z dežele je bilo prav veliko velečast. gg. duhovnov. Prevzvišeni gosp. knez in škof so opravili molitve, peljali spreved v cerkev in ondi podelili „absolucijo.“ potem pa so milostni gospod stoljni prošt vodili spreved k sv. Krištofu. Naslednji dan ob 8ih so veršili mertvaško opravilo milgsp. prošt v stoljni cerkvi in imeli slovesno černo sv. mašo za ranjcega.

Za Šmarno goro. V neki družbi je 26. t. m. nekdo opomnil, kako zapuščen je sv. Anton Puščavnik v znani samoti na Šmarni gori, in rekel, da bi se spodobilo, naj, bi mu napravili prav čedno podobo, in precej so pričeli ter zbrali o tej priliki 5 gld. za ta namen. Ako bi kdo imel veselje k temu kaj pripomoči, lahko odda vredništvu tega lista, ali pa v katoliški bukvarni.

Ogersko. V Stolnobelem gradu je postal škof dr. Filip Steiner, in v Čanadu Aleksander Deševfi.

Iz Bosne smo zvedeli iz zanesljivega vira, da č. oo. Trapisti v Marija-Zvezdi misijona in naselitve ob Genezarskem jezeru pri Kafarnávmu niso sprejeli, in to ne zaradi pogojev, ki jih ne morejo spolniti. Vstanovili pa bojo morebiti naselitev na Ogerskem.

Na Čemšeniku, v Dobski fari, je 25. t. m. umrl 83letni baron Karol Codelli pl. Fahnenfeld, bivši c. kr. okrožne sodnije predsednik, in je bil 27. t. m. ob 9ih pokopan v Dobu. R. I P.

Dva leva ušla. Prismodarija, zverine po svetu vlačiti zaradi kruhoborstva in lakomnosti je napravila že marsiktero nepriliko. V pruski Šleziji sta 14. t. m. ušla dva leva iz zverinjaka in bežala v gozd. Ljudstvo je bilo zaradi tega tako prestrašeno, da si nihče ni upal iz hiše. Šli so na lov in nekdo žendarmov je eno teh zveri ustrelil. Če so tudi drugoga že končali ali ne, ni znano.

Časniček. V Celovcu ne le da hripavka grozno razsaja, prikázale so se tudi še černe kozê. — Černogorska vlada je v Terstu vstanovila konzulat. — V Varšavi so zaperli 32 častnikov zaradi nihilistiške zakletve. Rus dela jako nepolitično, ker preganja katolíčane, s tem si služi šibo nihilistiško. — Verto-glava francoska vlada v Mendu je bila zapravdala vikarija Bossiéra, ker je rekel na leci: „Volutev je vestna reč. Predno oddaste volilni list, vprašajte se, kaj je vaše prepričanje, in tako glasujte, kakor bi storili v svoji zadnji uri življenja.“ Sodnija vender je zatoženca nedolžnega spoznala. —

Iz rimskega Martirologija.

27. sušca.

V Drizipari v Panoniji: Sv. Aleksander, vojak. Pod cesarjem Maksimilijanom je veliko terpel za Kristusa, pa tudi mnoge čudeže delal, poslednjič je mučenstvo dopolnil s tem, da je bil ob glavo djan.

Ravno ta dan so bili od nevernikov pobiti svetniki: Senator Filet; Lidija njegova žena, in sinova Macedon in Teoprepid; ravno tako vojvod Amfilobij in protizornik Hronid.

V Perziji ss. mučenci in mučenke: Zanita Lazar, Marota, Narzet in družih pét, ki so bili pod kraljem Sáporem z največo grozovitostjo poklani, ter so dosegli krono marternikov.

V Solnogradu: Sv. Rupert, škof in spoznavalec, ki je na Bavarskem in Noriškem čudovito razširjal sveto vero.

V Egiptu: Sv. Janez puščavnik, mož velike svetosti. Med drugimi glasovitimi čednostmi je v obilnosti imel tudi preroški dar; cesarju Teodoziju n. pr. je prerokoval, da bo slavno zmagal trinoga Maksima in Evgenija.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Dober prijatelj 2 gld. — Gosp. Oroslav Doleneč 5 gld. — Neimen. prijatelj 2 gld. — Iz Preserji 1 serbski kupon in 1 gld. — „Za pridne dijake“ 2 gld. — H. D. 30 kr. — Čast. gosp. župnik Bl. Petrič 3 gld. — Neimenovan dobrotnik 3 gld. — Neimen. gosp. bogoslovec terdno zimsko sukno za kacega res potrebnega in vrednega dijaka.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. župniku A. Klemenu M. Lebar 100 gld. — Č. g. Bl. Petrič, župnik v Velesovem, 12 gld.

Za orientalske misijone: Ad m. D. gl. 10 gld. Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Iz Preserji 1 gld.

Za Boskove misijone: Iz Preserji 1 gld. Za Adrijanopol: Ad D. m. gl. 25 gld. (za bulg. mis.) 25 gld. (usmilj sestram).

Za razširjanje sv. vere: Iz Stare Loke po č. g. dr. Jož. Doleneč 109 gld.

Za zamurske otroke: Neimen. 1 gld. Za kak dober namen: Iz Radolice 5 gld. Za č. Trapiste ob Genezarskem jezeru: Neimenovane 55 gld.

Za bratovščino Naše lj. Gospe presv. Serca. Frančiška P. 1 gld.

Za sv. Antona Puščavnika na Šmarni gori. (Gl. v današnjem „Listku.“)